

Sygn. akt IX Ka 543/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Toruniu IX Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodnicząca: SSO Barbara Plewińska

Sędziowie: SSO Jarosław Sobierajski (spr.)

SSO Aleksandra Nowicka

Protokolant: stażysta Mateusz Holec

przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej Toruń-Wschód w Toruniu – Mariusza Miściurewicza,

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2017 roku

sprawy ***H. V., oskarżonego z art. 180a kk***

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 6 czerwca 2017 roku sygn. akt VIII K 1773/16

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za II instancję i wydatkami poniesionymi w postępowaniu odwoławczym obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IX Ka 543/17

UZASADNIENIE

H. V. został oskarżony o to, że w dniu 16 grudnia 2016 r. w T. przy ul. (...)/R. na drodze publicznej kierował pojazdem marki T. o nr rej. (...), nie stosując się do decyzji wydanej przez Starostę Powiatowego w T. nr (...) z dnia 11 grudnia 2013 r. o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami,

tj. o czyn z art. 180a kk.

Wyrokiem z dnia 6 czerwca 2017 r. sygn. akt VIII K 1773/16 Sąd Rejonowy w Toruniu uznał oskarżonego za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia i za to na podstawie art. 180a kk wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto zwolnił oskarżonego od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej, a wydatkami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego w części dotyczącej orzeczenia o karze, zarzucając rażąco niewspółmierny wymiar kary poprzez orzeczenie kary 3 miesięcy pozbawienia wolności, w sytuacji gdy warunki osobiste oskarżonego, stopień winy, zachowanie po wykryciu przestępstwa oraz niska szkodliwość społeczna popełnionego czynu nie uzasadniają wymierzenia kary bezwzględnie pozbawienia wolności. Wobec powyższego skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary grzywny bądź kary ograniczenia wolności oraz nieobciążanie oskarżonego kosztami postępowania odwoławczego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie jako bezzasadna w stopniu oczywistym.

Skarżący domagał się dokonania zmiany zaskarżonego wyroku, kwestionując prawidłowość orzeczenia o karze, która w jego ocenie cechuje się rażąco niewspółmiernością, przekraczając stopień społecznej szkodliwości czynu, stanowiąc obciążenie również dla rodziny oskarżonego oraz przeszkodę w podjęciu zatrudnienia, a bardziej adekwatną byłaby kara ograniczenia wolności, która również skłoni go do refleksji nad swoim postępowaniem.

Z argumentacją przedstawioną w wywiedzionej apelacji nie sposób było się zgodzić. Należy wskazać, że Sąd meriti wymierzył oskarżonemu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, niewątpliwie jednak kara tak ukształtowana nie jest w żadnym razie ani surowa, ani tym bardziej rażąco surowa w rozumieniu art. 438 pkt 4 kpk, a tylko taka ocena jej wymiaru uprawniałaby do złagodzenia dolegliwości orzeczenia o karze przez sąd odwoławczy. Oceny tej nie zmienia także fakt, że orzeczona kara wymierzona została jako kara bezwzględna. Ustalając rodzaj i wymiar kary, Sąd I instancji ukształtował ją zgodnie z dyrektywami wymiaru kary wymienionymi w art. 53 kk, właściwie oceniając znaczenie poszczególnych okoliczności niniejszej sprawy. Wymierzona kara uwzględnia należyte właściwości i warunki osobiste oskarżonego, jak również okoliczności popełnienia przypisanego mu czynu. Sąd I instancji wziął pod uwagę zarówno okoliczność łagodzącą w postaci przyznania się oskarżonego do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa, jak również okoliczności obciążające, tj. uprzednią karalność oraz wysoki stopień społecznej szkodliwości popełnionego czynu.

Jako irrelewantne z punktu widzenia niniejszej sprawy jawią się okoliczności dotyczące tego, że oskarżony nie był karany za przestępstwa z użyciem przemocy lub narażenia życia innych osób. Nie sposób również uznać - na co wskazuje apelujący - iż stopień społecznej szkodliwości popełnionego przestępstwa nie jest znaczny. Nie ma w tym kontekście żadnego znaczenia, że oskarżony posiadał uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi, które uzyskał w W. (...), a ryzyko spowodowania wypadku lub katastrofy było nieznaczne i jego zachowanie nie powodowało naruszenia zasad ostrożności. Oskarżony miał świadomość, że na mocy decyzji właściwego organu administracyjnego cofnięto mu uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi i nawet jeśli powziął w tym zakresie jakiegokolwiek wątpliwości, to powinien był zasięgnąć informacji w Starostwie Powiatowym. Wyżej wymieniony wolał jednak wsiąść za kierownicę i nie ma przy tym znaczenia, czy jest on doświadczonym kierowcą i posiada (...)prawo jazdy. Przede wszystkim trzeba podkreślić, że przepis art. 180a kk penalizuje zachowanie polegające na niestosowaniu się do decyzji właściwego organu o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami - prawnokarnej ochronie podlega zatem przede wszystkim porządek publiczny, wyrażający się w respektowaniu decyzji administracyjnych odpowiednich organów. Należy w tym kontekście zwrócić również uwagę na formalny (bezsłowny) charakter przestępstwa - ze względu na brak znamienia skutku występki ten polega jedynie na abstrakcyjnym narażeniu na niebezpieczeństwo.

W ocenie Sądu Odwoławczego uprzednia karalność oskarżonego świadczy o jego ewidentnym lekceważącym stosunku do panujących zasad i norm, jak również o tym, że jest on sprawcą niepoprawnym. Słusznie powyższa okoliczność miała istotny wpływ na ocenę prognozy kryminologicznej oskarżonego, gdyż był on czterokrotnie karany w stosunkowo krótkich odstępach czasu, a popełnione przestępstwa godziły w bezpieczeństwo komunikacji. Oskarżonemu wymierzano kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania oraz kary grzywny, co pozwala stwierdzić, iż stosowanie kar wolnościowych nie odniosło skutku przede wszystkim na płaszczyźnie prewencji indywidualnej.

Słusznie Sąd meriti zauważył, iż niemożliwe było zastosowanie instytucji probacyjnej wyrażonej w art. 69 kk, przede wszystkim z uwagi na to, iż w czasie popełnienia przestępstwa oskarżony był skazany na karę pozbawienia wolności (z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, co mieści się w dyspozycji tego przepisu), a nadto nie byłoby to wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary, w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa, bowiem stosowanie uprzednio kar wolnościowych nie odniosło zamierzonego skutku.

Oskarżony jest sprawcą niepoprawnym i bezkrytycznym, gdyż nie wyciąga wniosków ze swych dotychczasowych błędów, a uprzednie skazania nie powstrzymały go od dalszych naruszeń porządku prawnego, w szczególności

lekceważenia decyzji właściwych organów państwowych. Jedynie orzeczenie kary bezwzględnej pozbawienia wolności w dolnej granicy ustawowego zagrożenia będzie stanowiło adekwatną reakcję karną. Być może czasowa izolacja oskarżonego skłoni go w przyszłości do refleksji nad swoim postępowaniem i pozwoli wysnuć wniosek, iż dalsze naruszenie porządku prawnego jest nieopłacalne i może skutkować ponownym odizolowaniem go od społeczeństwa.

Sąd odwoławczy nie znalazł zatem podstaw do uwzględnienia apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego, a także nie dopatrył się w zaskarżonym orzeczeniu żadnych uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze, będących podstawą do uchylecia wyroku z urzędu, dlatego też – jako słuszny – został on utrzymany mocy.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk sąd odwoławczy zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za drugą instancję, obciążając wydatkami postępowania odwoławczego Skarb Państwa, albowiem przemawiała za tym jego sytuacja materialna, oceniana z uwzględnieniem ograniczonych możliwości zarobkowych w związku z faktem orzeczenia bezwzględnej kary pozbawienia wolności.